

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مطالعات اجتماعی هشتم

مجموعه کتابهای پرسین

مؤلف: شادی فیضی خزایی

به نام آن که هستی نام از او یافت

دانستن این که چرا باید مطالعات اجتماعی بخوانیم همواره مورد توجه دانش آموزان عزیز و اولیای گرامی آن‌هاست. به واقع چرا باید تاریخ، جغرافیا و مدنی بخوانیم؟

در همه کشورهای صاحب سبک در نظام آموزشی، علوم انسانی اهمیت بسیار دارد. در بعضی از این کشورها درسی مثل تاریخ بسیار مورد توجه قرار می‌گیرد، زیرا اعتقاد بر آن است اگر دانش آموزی فیزیک یاد نگیرد شاید آنقدر مهم نباشد تا این که وی تاریخ کشورش را نداند. حتی برای یک پزشک، یک مهندس، یک سیاستمدار دانستن تاریخ و جغرافیای کشورش و همچنین روابط دیپلماسی‌اش با دیگر کشورها اهمیت دارد. آگاهی از قوانین مدنی جامعه نیز به همان میزان اهمیت دارد که تاریخ و جغرافیا اهمیت دارند، زیرا اگر ما حقوق شهروندی و وظایف شهروندی خود را ندانیم جامعه‌ای بیمار خواهیم داشت که در آن افراد بدون توجه به این حقوق و تکالیف با هم مناسبات اشتباه خواهند داشت.

از طرفی بسیاری از علوم مثل ریاضیات، ارتباط عمیق و تنگاتنگ با جغرافیا و تاریخ دارند. نجوم، مختصات جغرافیایی، حدود و مرزهای یک کشور، مساحت کشورها و معماری بناها، سنجش از راه دور، سن‌یابی و... حاصل تعامل علوم طبیعی با علوم انسانی است. پس نمی‌توانیم بگوییم مافقط به ریاضیات و زیست‌شناسی نیاز داریم؛ همان‌طور که جامعه پزشکی و مهندس می‌خواهد بیش از آن به سیاستمدار، وکیل، جامعه‌شناس و زمین‌شناس هم نیاز دارد.

یک جامع سالم در درجه اول نیاز به برقراری مناسبات سالم شهروندی دارد که در سایه آن علوم طبیعی می‌توانند پیشرفت‌های نرم‌افزاری آن جامعه را تضمین کنند؛ در علوم انسانی نیز مشاغلی عالی وجود دارد مانند وکیل، روان‌شناس، کارشناس روابط بین‌الملل، مدیر منابع انسانی و استراتژیک و...

امیدوارم روزی همه به این آگاهی و واقعیت برسیم که مملکت فقط به پزشک و مهندس نیاز ندارد.

مجموعه تهیه شده تحت عنوان «پرسین» حاوی سؤالات استاندارد با سطوح مختلف آسان، متوسط و پیچیده و همچنین سؤالات عملکردی است. سؤالات در ۸ قسمت و در برخی دروس در ۹ قسمت طراحی شده است:

بخش ۱ مربوط به «سؤالات و وصل کردنی» می‌باشد.

بخش ۲ مربوط به مشخص کردن «درستی یا نادرستی عبارات» است که دانش آموزان بعد از خواندن متن تشخیص می‌دهند که آن عبارت درست است یا نادرست.

در بخش ۳ سؤالات «چند گزینه‌ای» آمده است که بین ۲ سؤال تا ۵ سؤال چهارگزینه‌ای استاندارد متغیر است.

در بخش ۴ سؤالات کامل کردنی تحت عنوان «جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید» آمده است؛ در طراحی نوین این نوع سؤال حتماً باید دو کلمه برای دانش آموزان مطرح شود و دانش آموزان یکی از آن‌ها را انتخاب کنند که این مورد رعایت شده است.

بخش ۵ به سؤالات «پاسخ کوتاه» اختصاص یافته است که جواب آن‌ها در حد یک یا دو کلمه است.

بخش ۶ که بخش جذاب است و دانش آموزان با توجه به «تصاویر یا جداول و نمودار» به سؤالات پاسخ می‌دهند.

بخش ۷ «تعریف مفاهیم» است که دانش آموزان عزیز هر واژه را در یک سطر تعریف می‌نمایند.

در بخش آخر سؤالات «بلند پاسخ» مطرح شده است.

برخی دروس یک بخش اضافه دارند تحت عنوان «فعالیت عملکردی» که در نظام نوین آموزشی دنیا جایگاه ویژه‌ای دارد. دانش آموزان درباره درس نمایشنامه، داستان و... خلق نمایند یا مطالبی مربوط به موضوع خواسته شده از اینترنت جست‌وجو کرده و حاصل کار خود را در محل مشخص شده الصاق می‌کنند.

با تشکر

تقديم به:

همه آن‌ها که تا امروز در مسیر آموزش تلاش کرده‌اند.

و شما که قرار است در آینده نزدیک، نقش علمی مهمی ایفا کنید.

آزمون درس اول

۱ عبارات مرتبط را به یکدیگر وصل نمایید. (یک مورد در ستون دوم اضافی است.)

مراقبت از اموال عمومی	☒	تعاون در خانه
همکاری در مراسم صبحگاهی	☒	تعاون در مدرسه
صندوق قرض الحسنه خانوادگی	☒	تعاون در محله
بنگاه‌های اقتصادی کوچک		

۲ درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

درست نادرست

الف) تعاون فقط در سطح خانواده و خویشاوندان صورت می‌گیرد.

درست نادرست

ب) همه انسان‌ها در مقابل خداوند، نسبت به خود و دیگران و محیط زندگی خود مسئول هستند.

پ) شایسته است علاوه بر اعضای خانواده، قوم و خویش‌ها نیز در کارهای نیک، احساس همدلی و همکاری داشته باشند.

درست نادرست

۳ با توجه به هر پرسش، پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

الف) «مراقبت از اموال عمومی»، بیانگر کدام تعاون است؟

۱) خویشاوندان ۲) محله ۳) کلاس ۴) خانواده

ب) کدام مورد بیانگر «تعاون» نیست؟

۱) هدیه دادن ۲) اظهار دوستی و محبت ۳) قرض دادن ۴) بی‌تفاوتی

۴ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

الف) انسان هم موجودی و هم آفریده شده است.

ب) در دین اسلام به و توجه به سفارش بسیار شده است.

۵ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) همکاری و همدلی در خانواده سبب چه می‌شود؟

ب) تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها در خانواده چه فوایدی دارد؟

پ) کدام مکان‌ها در محله می‌تواند به همبستگی و همکاری بیشتر بین افراد محله کمک کند؟ (چهار مورد)

۶ با توجه به تصویر زیر بگویید دانش‌آموزان چگونه می‌توانند با یکدیگر همکاری داشته باشند؟ (دو مورد)

.....

.....

.....

.....

۷ اصطلاح زیر را تعریف کنید.

تعاون:

.....

۸ به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

الف) «همکاری نکردن در گناه» یعنی چه؟

.....

ب) شکل‌ها و جلوه‌های مختلف تعاون را بنویسید.

۱-.....

۲-.....

۳-.....

۴-.....

پ) آیا انسان می‌تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند؟ چرا؟

.....

ت) به نظر شما چه عواملی مانع از همکاری و تعاون می‌شود؟ مثال بزنید.

.....

ث) آیا ما می‌توانیم نسبت به اتفاقاتی که برای دیگران می‌افتد، بی‌تفاوت باشیم؟

.....

۹ فعالیت عملکردی

چه نمونه‌هایی از همکاری در بین همسایه‌ها یا افراد محله خود سراغ دارید؟ بیان کنید.

.....

.....

.....

.....

آزمون درس دوم

عبارات مرتبط را به یکدیگر وصل نمایید. (یک مورد در ستون دوم اضافی است).

ساختن آب انبار و حمام عمومی	☐	انفاق	☒
حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی	☐	وقف	☒
کمک به آسایشگاه معلولین	☐	تعاونی	☒
همدلی و خوشحال کردن یکدیگر	☐		

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

- درست نادرست
- درست نادرست
- درست نادرست

الف) تعاون تنها به خانه، مدرسه و محله محدود نمی‌شود.

ب) خیرین مدرسه‌ساز نمی‌توانند نام خود یا پدر و مادر را روی مدرسه بگذارند.

پ) وقف از روزگاران بسیار قدیم در ایران وجود داشته است.

با توجه به هر پرسش، پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

الف) کدام گزینه در رابطه با شرکت‌های تعاونی صحیح نمی‌باشد؟

۱) هر شرکت تعاونی حداقل با ۷ عضو رسمیت پیدا می‌کند.

۲) اعضا از بین خود، هیأت مدیره را انتخاب می‌کنند.

۳) هر کس سرمایه و سهامش بیشتر باشد، قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری دارد.

۴) هدف شرکت‌های تعاونی حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن است.

ب) مؤسسات خیریه برای فعالیت‌های خود باید از کدام نهاد مجوز بگیرند؟

۱) وزارت کشور

۲) سازمان اوقاف و امور خیریه

۳) وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی

۴) بهزیستی

پ) به بخشش مال، علم، توانایی‌ها و وقت چه می‌گویند؟

۱) تعاون

۲) وقف

۳) انفاق

۴) موقوفات

جاهای خالی را با کلمات داخل پرانتز تکمیل کنید.

الف) یکی از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون در جامعه است. (تعاونی- وقف)

ب) به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شود، می‌گویند. (واقف- موقوفات)

پ) کمک به نیازمندان از منافع و درآمدهای زمین‌های کشاورزی را می‌گویند. (انفاق- وقف)

ت) در کنار کاروانسراها و مساجد در فرهنگ و پدیده‌های جغرافیایی شهرها تأثیرگذار بودند. (مدارس علمیه- آب‌انبارها)

۵

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) سازمان‌های مردم‌نهاد و مؤسسات خیریه برای فعالیت خود از کجا باید مجوز بگیرند؟

.....

ب) خیرین مدرسه‌ساز با استفاده از توانمندی‌های خود چه کارهایی را می‌توانند انجام دهند؟

.....

پ) با توجه به متن زیر، بگویید چه مفهومی برای شما تداعی می‌شود؟

«خانم احسانی و همسرش یک کارگاه تولیدی لباس دارند؛ آن‌ها هر چند ماه یک بار تعدادی از لباس‌هایی را که می‌دوزند به نیازمندان هدیه می‌دهند و بخشی از درآمد خود را نیز برای افراد بی‌بضاعت صرف می‌کنند.»

.....

ت) مؤسساتی که افراد نیکوکار در قالب آن‌ها به نیازمندان یاری می‌رسانند را نام ببرید. (چهار مورد)

.....-۱-۲-۳-۴

ث) در کدام وقف چند نفر یا اعضای یک خانواده با مشارکت مالی یکدیگر وقفی را انجام می‌دهند؟

.....

.....

با توجه به تصویر زیر، ویژگی‌های شرکت‌های تعاونی را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

۷

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) انفاق:

.....

ب) موقوفات:

.....

.....

۸

به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

الف) چهار نمونه از وقف در زمان‌های قدیم در ایران را نام ببرید.

.....

ب) موقوفات چه شرایطی دارند؟ شرح دهید.

.....

ب) شرکت‌های تعاونی چگونه تأسیس می‌شوند؟

.....

ت) تفاوت شرکت‌های تعاونی با غیرتعاونی چیست؟

.....

.....

فعالیت عملکردی

۹

در مورد از فواید مادی و معنوی شرکت‌های تعاونی را تحقیق و بررسی کنید، سپس آن‌ها را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

آزمون درس سوم

عبارات مرتبط را به یکدیگر وصل نمایید.

قوه مقننه	
قوه قضائیه	
قوه مجریه	

- اجرای قانون اساسی
- نظارت بر فعالیت‌های دولت
- پشتیبانی حقوق فردی و اجتماعی

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

- درست نادرست
- درست نادرست
- درست نادرست

الف) قوه مجریه همان دولت و سازمان‌های وابسته به آن است.

ب) رئیس جمهور عالی‌ترین مقام رسمی کشور است.

پ) وزارتخانه‌ها در همه استان‌های کشور قرار دارند.

با توجه به هر پرسش، پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

الف) حداقل سن رأی‌دهندگان در ایران چند سال تعیین شده است؟

- ۱) ۱۵ سال ۲) ۱۶ سال ۳) ۱۷ سال ۴) ۱۸ سال

ب) رئیس جمهور رئیس کدام قوه است؟

- ۱) مقننه ۲) مجریه ۳) قضائیه ۴) شورای نگهبان

پ) کدام یک از مقامات زیر در مراسم تحلیف حضور ندارند؟

- ۱) نمایندگان مجلس ۲) نمایندگان شورای نگهبان ۳) رئیس قوه قضائیه ۴) وزیران

ت) حکم تنفیذ توسط چه کسی امضاء می‌شود؟

- ۱) رئیس قوه قضائیه ۲) رهبر ۳) رئیس مجلس ۴) دبیر شورای نگهبان

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

الف) رئیس جمهور برای مدت با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود.

ب) ساختمانی که دفتر وزیر در آنجا قرار دارد نامیده می‌شود.

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) کشور ما زیر نظر چه کسی اداره می‌شود؟

ب) ریاست قوه مجریه بر عهده کیست؟

پ) در چه زمانی مراسم تنفیذ انجام می‌شود؟

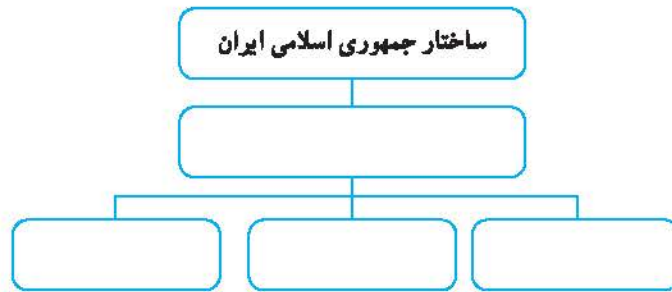

ت) مقر هیأت دولت و وزارتخانه‌ها در کجا قرار دارد؟

ث) ترتیب مراحل زیر را در رابطه با انتخاب رئیس جمهور در قسمت مشخص شده بنویسید.

داوطلب شدن	☐	تأیید صلاحیت توسط شورای نگهبان	☐
تبلیغات	☐	تنفیذ	☐
رأی گیری	☐	تحلیف	☐

۶ نمودار زیر را کامل کنید.

۷ اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) تنفیذ:

ب) تحلیف:

۸ به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

الف) هیأت دولت از چه کسانی تشکیل شده است؟

- ۱- ۲- ۳-

ب) در ایران چه کسانی می‌توانند در انتخابات شرکت کنند و رأی دهند؟

پ) اگر شما از جانب رئیس جمهور به عنوان وزیر بهداشت معرفی شوید، چه مراحل را باید طی کنید تا به عنوان وزیر بتوانید کار خود را شروع کنید؟ (مراحل به ترتیب ذکر شود).

ت) داوطلبان ریاست جمهوری برای تبلیغات از چه روش‌هایی می‌توانند استفاده کنند؟

- ۱- ۲- ۳-

ث) رئیس جمهور باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟ (چهار مورد)

۱-

۲-

۳-

۴-

۹ فعالیت عملکردی

چند نمونه از موضوعاتی را که در زندگی روزمره با آن سروکار دارید را بنویسید و بگویید مربوط به کدام وزارتخانه می‌باشد؟

آزمون درس چهارم

عبارات مرتبط را به یکدیگر وصل نمایید. (یک مورد در ستون دوم اضافی است).

ملیات		☒ تنظیم لایحه
مجلس		☒ استیضاح
نفت		☒ بیشترین درآمد دولت
قوه مجریه		

۱

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

۲

درست نادرست

الف) اجرای قوانین و مصوبات مجلس از وظایف مهم قوه مقننه است.

درست نادرست

ب) مجلس شورای اسلامی نمی‌تواند بر درآمدها و هزینه‌های دولت نظارت کند.

با توجه به هر پرسش، پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

۳

الف) کدام یک از گزینه‌های زیر از وظایف رئیس جمهور است؟

- ۱) تدوین و تصویب قوانین عادی کشور
- ۲) تصویب و قانونی شدن لایحه‌ها
- ۳) نظارت بر فعالیت‌های دولت
- ۴) امضای استوارنامه سفیران
- ب) سند بودجه در کجا تصویب می‌شود؟

- ۱) شورای نگهبان
- ۲) مجلس شورای اسلامی
- ۳) مجلس خبرگان
- ۴) قوه قضاییه

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۴

الف) منظور از شهروندان یک کشورند.

ب) یکی از وظایف مهم دولت‌ها، تنظیم است.

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۵

الف) با توجه به متن زیر، موارد خواسته شده را بنویسید.

«من به‌عنوان یک شهروند ایرانی از خدمات دولت در زمینه‌های مختلف بهره‌مند می‌شوم و با آزادی بیان به انتقاد از خدمات دولت می‌پردازم. به قوانین کشورم احترام می‌گذارم و در هنگام جنگ از کشورم دفاع می‌کنم.»

• دو مورد از حقوق شهروندی:

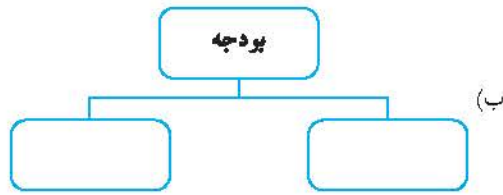
۱-
۲-

• دو مورد از وظایف شهروندی:

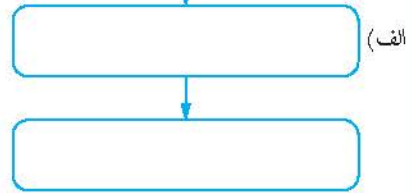
۱-
۲-

۶ نمودارهای زیر را کامل کنید.

درآمدهای حاصل از صادرات نفت

۷ اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

(الف) مالیات:

(ب) بودجه:

۸ به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

(الف) شهروندان ایرانی به چه کسانی گفته می‌شود؟

(ب) شهروندان در ارتباط با دولت از چه حقوقی برخوردارند؟

(پ) وظایف شهروندان را در رابطه با دولت بنویسید.

۱-.....

۲-.....

۳-.....

۴-.....

(ت) نمایندگان مجلس از چه روش‌هایی بر فعالیت‌های دولت نظارت می‌کنند؟

(ث) دولت در یک وزارتخانه مانند آموزش و پرورش در چه زمینه‌هایی باید هزینه کند؟ (سه مورد)

۱-.....

۲-.....

۳-.....

فعالیت عملکردی

به نظر شما متکی بودن درآمد یک کشور به صادرات نفت چه معایبی دارد؟ تحقیق کنید و بگویید برای حل این مشکل چه راه‌هایی را باید در نظر گرفت؟

آزمون درس پنجم

عبارات مرتبط را به یکدیگر وصل نمایید.

اعتیاد به مواد مخدر	
پرخاشگری	
مهارت نه گفتن	
بلوغ	

- عدم کنترل خشم
- روحیه هیجانی و کنجکاو
- کم شدن هوشیاری و بی حسی
- دلیل عدم گرایش به مواد مخدر

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

 درست نادرست

الف) تغییرات دوره بلوغ اغلب باعث بروز مسائل مختلف عاطفی و احساسی در نوجوانان می‌شود.

 درست نادرست

ب) خشم و عصبانیت احساسی غیرطبیعی است.

 درست نادرست

پ) جابه‌جایی مواد مخدر توسط نوجوانان حتی اگر فریب خورده باشند جرم می‌باشد.

با توجه به هر پرسش، پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

الف) در دوره بلوغ چه خصوصیتی در نوجوانان، آن‌ها را بیشتر در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار می‌دهد؟

۱) روحیه هیجانی و کنجکاو

۲) هویت‌جویی

۳) استقلال‌طلبی

۴) میل به تجربه

ب) کدام یک از گروه‌های سنی زیر مربوط به نوجوانان است؟

۱) ۹ تا ۱۲ سال

۲) ۱۲ تا ۱۸ سال

۳) ۱۵ تا ۱۹ سال

۴) ۱۲ تا ۱۹ سال

پ) مواد مخدر، موادی هستند که مصرف آن‌ها تغییراتی روی ایجاد می‌کند.

۱) حافظه

۲) دستگاه عصبی

۳) حس چشایی و بویایی

۴) حس بینایی

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

الف) نوجوانان در دوره بلوغ علاوه بر تغییرات جسمانی، از نظر و تغییر می‌کنند.

ب) افرادی که راه‌های درست ابراز خشم را یاد نگرفته‌اند، به افراد تبدیل می‌شوند.

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) اگر هنگام عصبانیت نتوانیم خود را آرام کنیم، باید چه کاری انجام دهیم؟

ب) آسیب‌های اجتماعی نوجوانان را نام ببرید.

